

I tilfælde, hvor ophavsmandens navn ikke er påført et udgivet værkseksemplar eller navnet angives med et ikke alment kendt pseudonym, følger det af § 7, stk. 2, at der er en formodning for, at udgiveren eller forlæggeren repræsenterer ophavsmandens rettigheder. Det følger af ordlyden, at § 7, stk. 2, alene gælder for ophavsmænd til litterære værker. Uden for de tilfælde, der er nævnt i § 7, stk. 2, gælder de almindelige bevisbyrde regler. Det betyder, at en ophavsmand til et kunstnerisk værk, hvis navn ikke er anført på værket, skal løfte bevisbyrden for, at han eller hun er ophavsmand til værket.

§ 7 gælder også for fremstillere af fotografiske billeder, jf. § 70, og for fremstillere af kataloger m.v., jf. § 71, men ikke for så vidt angår indehavere af de øvrige nærtstående rettigheder i den gældende lovs kapitel 5, det vil sige lyd- og billedproducenter, radio- og tv-virksomheder og udøvende kunstnere.

3.2 Erstatning

3.2.1 Patentloven, varemærkeloven, designloven og chipsloven

Både patentloven, varemærkeloven, designloven og chipsloven indeholder bestemmelser om erstatning for krænkelse af eneretten i henhold til de pågældende love.

Ifølge den nuværende § 58 i patentloven har den, som forsætligt eller uagtsomt krænker et patent, pligt til at betale et rimeligt vederlag for udnyttelsen af opfindelsen samt erstatning for den yderligere skade, som krænkelsen måtte have medført.

Den krænkede part har efter patentlovens § 58, stk. 1 mulighed for at kræve, at krænkeren betaler et rimeligt vederlag for udnyttelsen af opfindelsen. Vederlagsreglen fortolkes på den måde, at krænkeren altid og som et minimum skal betale en godtgørelse, der svarer til en passende licensafgift. Det vil sige, at rettighedshavers godtgørelse svarer til det beløb, som krænkeren skulle have betalt for en lovlig udnyttelse af patentet. Dette gælder, uanset om der er dokumenteret et tab. Vederlagsreglen kan ses som et udtryk for, at det kan være yderst vanskeligt at dokumentere det lidte tab.

Hvis den krænkede part vælger at kræve kompensation efter vederlagsreglen, kan der desuden kræves erstatning for den yderligere skade, der måtte være lidet. Opgørelsen af det økonomiske tab sker efter dansk rets almindelige erstatningsretlige betingelser. Når krænkelsen er forsætlig eller uagtsom, har den krænkede part krav på at få dækket sit fulde lidte tab. De økonomiske skader, som den krænkede har lidet, vil of-

test være afsætningstab, tab på grund af markedsforstyrrelse og interne tab. Såvel afsætningstab som markedsforstyrrelsen kan være vanskelige at opgøre præcist, og det kan desuden være vanskeligt at dokumentere et tab. En sparsom retspraksis viser, at erstatningen ofte bliver udmålt efter et skøn fra retten.

Hvis den krænkede part vælger at kræve kompensation efter vederlagsreglen samt erstatning for den yderligere skade, kan der kun kræves erstatning på en sådan måde, at der ikke derved opnås dobbeltkompensation for krænkelsen. Den krænkede part kan vælge, om denne vil opgøre tabet præcist efter de almindelige erstatningsretlige regler, eller om der kræves vederlag og herefter erstatning for de yderligere tab, der er lidet.

Der er ingen bestemmelse i patentloven vedrørende godtgørelse for den ikke-økonomiske skade.

Efter patentlovens § 58, stk. 2, er det desuden muligt at kræve erstatning fra krænkeren, selv når denne har været i god tro. Der skal dog foretages et konkret rimelighedsskøn. Da det er sjældent, at der foreligger god tro, spiller denne regel ingen større rolle i praksis på det patentretlige område.

Den nuværende § 43 i varemærkeloven svarer til § 58 i patentloven.

Den nuværende § 37, stk. 1 i designloven svarer til patentlovens § 58, stk. 1. Erstatning for krænkelse foretaget i god tro i henhold til § 37, stk. 2 kan dog ikke overstige den vinding, som krænkeren må antages at have haft.

Den nuværende § 14 i chipsloven svarer til patentlovens § 58, stk. 1. § 14 giver således ikke mulighed for erstatning for krænkelse foretaget i god tro.

3.2.2 Ophavsretsloven

Ifølge den gældende lovs § 83, stk. 1, er den, der krænker ophavsretten til et værk, som er beskyttet efter ophavsretsloven, forpligtet til at udrede et rimeligt vederlag for udnyttelsen samt erstatning for den yderligere skade, som krænkelsen måtte have medført.

Bestemmelsen baserer sig på dansk rets almindelige erstatningsprincipper om, at erstatningen skal udmåles med udgangspunkt i det tab, som den krænkede part har lidet.

Som minimum skal der betales et rimeligt vederlag for udnyttelsen. Ved rimeligt vederlag forstås det honorar, som rettighedshaveren ville have haft krav på, såfremt krænkeren havde fået tilladelse fra rettighedshaveren, det vil sige et sædvanligt honorar eller lignende. Hvis der ikke eksisterer et sædvanligt honorar for eksemplet en standardtakst på området, fastsættes